

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IX. Origenistas benigne excipiunt Johannes Chrysostomus, & Eudoxia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A viit; reclamaret & Paulus ille Episcopus, quem post flagella, carcerem, & metalla, à Theophilo, non propter Origenisim, sed alias ob causas ex Ægypto eliminatum Hieronymus transeuntem hospitio suscepit, & ut per Imperiale scriptum restitueretur, laboravit. Privatim proinde causis ad carpandos Origenistas adductum fuisse veri mihi videtur perquam simillimum, & vindicta suae Origenisim subdole prætenuisse; Epiphanium vero & Hieronymum, rem ipsam Ecclesiae perutilem, Origenismi scilicet extirpationem spectasse, causas ipsas insuper habuisse. Quaecunque certe res Theophilum impulerit, constat legitime Synodi decretis Origenistarum errores fuisse rescissos; ac non tantum fortasse Theophili, quantum Synodi auctoritati Hieronymum & Epiphanium tribuisse.

B VII. Porro non Synodicam duntaxat Theophili Epistolam, datam anno Christi 399, sed Paschales etiam quatuor, annis 400, 401, 402, 403, 404, scriptas, Hieronymus Latinitate donavit, ut quæ iis continebatur Origenis damnatio, latius, & in Occidente potissimum pervulgaretur. Pervenerunt ad hanc ætatem posteriores tres, prior cum Synodica intercidit; in quibus depravata aliqua ab Hieronymo cum ipsius adversarii jactassent, sese in Epistola 78, ad Pammachium & Marcellam, cum ad eos posteriores Paschales mitteret, luculenter purgavit.

C VIII. Iam vero rerum seriem perfequamur. Diximus Constantinopolim profectos esse Origenistas, postquam eodem legatos à Theophilo missos acceperunt. Falso id à Palladio, & Sozomeno confictum arguit Baronius ad A. 400. cap. 61. nec quemquam illuc ante legasse Theophilum contendit, quam eodem abiisse Origenistas intellexit. Falsum quoque esse vult, inter Origenistas fuisse Isidorum; id licet præter Sozomenum Socrates asseveret. Nititur Baronius Theophili ad Epiphanium Epistola, quæ est inter Hieronymianis 67. Sic habet illa: *Didici enim quod calumniatores veræ fidei, Ammonius, Eusebius, & Euthymius, novo pro hæresi furore bacchantes, Constantinopolim navigarint: ut & novos, si quos voluerint, decipiant, & veteribus suæ impietatis sociis conjungantur.* Nulla hic Isidori mentio: certe neque Dioscori, nec aliorum quinquaginta, quos illuc perrexisse tradit Palladius. Quasi vero nomina singulorum percensere Theophilus instituerit. Ait deinde Theophilus: *Et ut celerius nostra Constantinopolim serpra perveniant, mitte industrium virum, & aliquem de clericis, sicut & nos de ipsi Nitria monasterii patres Monachorum, cum alijs sanctis & continentissimis viris missimus, qui possint cunctos in presentia docere quæ gesta sunt.* Ex his effici putat Baronius ab Epiphano, non D autem à Theophilo tunc legatum fuisse missum Constantinopolim; Theophilum autem quosdam à Monachis Nitriensibus alio ablegasse. Sane id ex Epistolæ verbis non cogitur: imo vero rogat Epiphanium Theophilus, ut aliquem mittat Constantinopolim, sicut à se Nitrienses monachi missi sunt: quo missi? nempe quo aliquem mitti vult ab Epiphano; Constantinopolim: nam quid aliud verba sonant? Quod autem peregrina communionem eos exceperit Chrysofostomus, inde concludit Baronius Synodi Alexandrinæ literas illuc nondum fuisse perlatas; alioqui damnatos & proscriptos Monachos minime fuisse excepturum. Ut id detur, quod negari tamen potest, nam damnationis causam certum est licere inquiri, non inde sequitur Constantinopolitanum iter prius suscepisse Nitrienses Origenistas, quam legatos suos eodem Theophilus misisset. Probabile quippe est Theophili legatos provincias multas adiisse, disseminandarum Præfulis illius Synodicarum literarum gratia, proindeque serius Constantinopolim eandem importasse; cum interea discessione illorum audita, nullam interponentes moram, magnis itineribus illuc contendissent Origenista; & qui serius susceperant iter, maturius illud confecerunt.

E IX. Constantinopolim delati Origenista supplices accidunt ad genua Iohannis, postulantque ut opera ipsius & auctoritate, Theophili adversum se iracundia sedetur, & Ægyptum redeundi sibi copia fiat: quod & reverentia aut metu Theophili, ab ipso quoque, quemadmodum & ab alijs Episcopis repellantur, Imperatoris opem se denique imploratos. Compositus ad miserationem commovendam virorum habitus Chrysofostomo lacrymas excussit. Benigne itaque ipsos alloquitur, jubet causam adventus sui sileant, de ipsorum restitutione sese cum Theophilo per literas acturum, in Templo interim, cui nomen Anastasis, sedem ac mansionem figant. Paruerunt illi, & vitæ necessaria partim proprijs ipsi manibus, ut mos erat Monachorum, partim religiosarum mulierum liberalitate compararunt, ac Olympiadis potissimum, quæ post obitum Nebridij conjugis creata Ecclesie Constantinopolitane Diaconissa, peregrinos hospitio excipere, & facultatibus suis fovere solebat. Publicarum his precationum communionem concessit Chrysofostomus, ad Sacramentorum usum non admisit, nondum cognita ipsorum causa; cum præsertim Clericos quosdam à Theophilo iam ante alijs de rebus Constantinopolim missos acceperisset Iohannes, ijque super rebus Monachorum interrogati magnam illos injuriam sustinuisse quidem dixissent, sed ad communionem tamen neutiquam eos admitti postulasent, ne Theophilo res ea foret offensio. Scribit ad Theophilum Chrysofostomus, rogatque ut restitutos Ori-

genitas in communionem admittat: sin iudicio contendere malit, necessarios mittat qui A
res ipsius procurent. Non rescripsit ille, quosdam è suis illic allegasse contentus, *ivellor ut
porrigerem admonens*, inquit Palladius, *quos more solito ipsis dicitur, apertum quidem & expres-
sum mendacium continentes, variis calumniis opertum & obumbratum: & cum non posset illorum vitæ
derogare, fecit ut intra Palatium quasi Magi notarentur.* Subdit postmodum advertentes Origeni-
nitas nihil se profecisse, *plerisque in dignitatibus constitutos adduxisse secum, omnes anathemati-
zasse hæresim.* Tum deinde collectas adversus Theophili tyrannidem accusationes, & in li-
bellum conjectas Iohanni frustra illos ab incepto revocanti tradunt. Moner ille Theophi-
lum constatae adversum se accusationis. Rescribit Theophilus vetitum esse Nicanis Cano-
nibus, ne quis Episcopus de re extra ditionem suam posita iudicet: se, si in jus vocandus
sit, ab Ægyptiis Episcopis esse iudicandum. Ad hæc permovebatur falsis rumoribus; Sa-
cramentorum communionem Origenistis concessisse Iohannem, & animo esse ad feren-
das ipsi supplicias parato. Quare ad Episcopos mittit literas quaquaverfus, Iohannem di-
gnitate & Episcopatu evertere, & Dioscorum cum fratribus ac sociis ulcisci omni modo
fatagens, consilium tamen caute occultans, Origenis libros solummodo carpens.

Si quis Origenistas à Iohanne exceptos fuisse miretur, magnam apud omnes Nitrien-
sium monachorum existimationem fuisse meminerit; & Chrysofostomo iam inde notas
esse Theophili artes, cum Isidorum in Constantinopolitanam sedem intrudere, & quomi-
nus ad eam evegeretur Iohannes impedire conatus est. Præterea Origenianos errores
publice derefati fuerant Nitrienses: hinc valde suspecta illi Theophili criminatio: At nec
dum satis adverterat pius Antistes simulationes Origenistarum, quibus objectos errores C
juramento diluere proclive erat. Notanda hæc Hieronymi Epistol. 65. ad Pammach. &
Ocean. cap. 1. *Faciæm quod solum cavent, ut sacra eorum atque mysteria in publicum proferam, &
omnis prudentia eorum, qua nos simplices ludant, in propatulo sit 3. & qui neganti voci non credunt,
credant saltem arguenti silio. Hoc enim vel maxime cavent, ne quando contra auctorem suum eorum
scripta teneantur. Facile dicunt cum iuramento, quod postea alio solvant perjurio. Ad subscriptionem
tergiversantur, quarumque suffragia. Alius, Non possum, inquit, damnare quod nemo damnavit.
Alius, Nihil super hoc à Patribus statutum est; ut dum totius orbis provocatur auctoritas, subscribendi
necessitas differatur. Quidam constantius, Quomodo, inquit, damnabimus quos Synodus Nicæna non
tergigit? Atque id non de omnibus Origenistis, quocumque ad Chrysofostomum confuge-
rant, intellectum velim, nam partim Orthodoxis, partim Heterodoxis hæc constitisse ca-
tervam puto; adeo ut illi ex animo, hi ore tenus errores Origenis damnaverint. Quæ cum
Chrysofostomo minime perspecta esse possent, corda Deo scrutanda relinquens, verbis illos
hæresim ejurasse satis habuit. Accessit eodem fortasse aliqua Origeniani nominis reveren-
tia, cuius scripta studiose legerat Iohannem, multaque ex iis ad suos translulisse usus ob-
servasse mihi videor, & in sequentibus Notis comprobasse.*

Eudoxia quoque Augusta humanitatem Origenistæ experti sunt: proditum quippe est
à Sozomeno & Nicephoro, ad eam, cum forte curtu præterveheretur, accessisse Mona-
chos, sibi que illatas à Theophilo injurias exposuisse, hæc honore ipsi habito pollicitam,
futurum ut brevi cogeretur Synodus, ad eamque Theophilus evocaretur.

X. Dum hæc agerentur, Epiphanius literis Theophili acceptis, quibus ad convocan-
dam Synodum, & damnandos Origenistas incitatum fuisse supra diximus, cogit Episco-
porum Cyptiorum Concilium, librorum Origenis lectionem decreto prohibet, cuius de-
creti exemplar cum alia in loca, tum præcipue Constantinopolim mittit, Iohannem ad
idem faciendum adhortans. Collectam quoque à Theophilo postea Synodum Alexan-
driæ eadem de causâ fuisse scribunt Socrates, & Sozomenus; negat Baronius, & perpe-
ram ad id tempus relatam fuisse ab impuris Scriptoribus Synodum Alexandrinam asserit,
ut pote quæ iam ante fuerat celebrata. Ego vero quid statuiam, non habeo; nam non
unum adversus Origenistas constat fuisse Concilium narrat Posthuvianus apud Sulpi-
cium Severum Dialog. 1.

XI. Missas ad se ab Epiphano & Theophilo Epistolas, paratasque sibi insidias neglexit
Chrysofostomus, animumque in Ecclesiastica restituenda disciplina habuit. Legati interim
à Theophilo Constantinopolim Monachi Origenistas libellis proscindebant: hi contra
spe pacis præclusa apud Arcadium Imperatorem & Eudoxiam, Theophili questi sunt inju-
rias, libelloque oblato graves ipsi & acerbas criminationes impegerunt, postularuntque
ut adduceretur vel invitus, & coram Iohanne vadimonium sifteret; conficti vero adver-
sum se accusationum libelli Præfectis urbis dijudicandi permitterentur. Adducendo Theo-
philo mittitur Alexandriam Elaphius; causam libellorum & accusationum Præfecti co-
gnoscunt. Deprehensa Theophilensium legatorum calumnia, erimen hi in Theophilum
conferunt, ab eoque subornatos sese fatentur. Flagellis graviter casti detruduntur in car-
cerem, quoad Theophilus causam pro se dicturus adest: quo serius adventante pars in